

СИЛАБУС

навчальної дисципліни (обов'язкова)

Логістика

Обсяг освітнього компоненту: кількість годин – 150; кредитів – 5.

Вид контролю – екзамен.

Освітня програма «Маркетинг»
першого рівня вищої освіти
Спеціальність – 075 «Маркетинг»

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ЛИФАР ВЛАДИСЛАВА ВІТАЛІЇВНА,
доктор економічних наук, професор

Контактна інформація:

- номер телефону: (067)947-07-27;
- e-mail: lyfarvlada@gmail.com;
- навчальний корпус та номер аудиторії: головний корпус, ауд. 281

Час і місце проведення консультацій:

згідно з розкладом консультацій, головний корпус
Університету, ауд.265

ОПИС КУРСУ

Дисципліна вивчається на третьому курсі підготовки бакалаврів. Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях мікроекономіки, менеджменту, основах бізнесу, економіці та фінансах підприємства. Знання, здобуті при вивченні цієї дисципліни, є доцільними для вивчення наступних дисциплін: «Інфраструктура товарного ринку», «Маркетингова товарна політика», «Маркетингова політика розподілу».

Майбутньому фахівцеві варто вивчити саме цю навчальну дисципліну, оскільки без розуміння концептуальних основ логістики, без знань і практичних навичок щодо сучасних методів управління матеріальними та іншими потоками в ринкових умовах неможливо бути професіоналом у сфері маркетингу, управляти комерційною діяльністю підприємства та приймати обґрунтовані управлінські рішення.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. *Мета дисципліни:* формування у студентів системних знань і розуміння концептуальних основ логістики, теорії і практики розвитку цього напрямку та набуття навичок самостійної роботи щодо сучасних методів управління матеріальними та іншими потоками в ринкових умовах.

Завдання дисципліни: засвоєння основних положень теорії логістики; вивчення теоретичних засад створення логістичних систем та управління потоками в логістиці; основних видів логістичних функцій та операцій; ознайомлення з системами та методами управління запасами; з основами складування та транспортування продукції; з організацією закупівельної, розподільчої, виробничої логістики та логістики посередництва.

2. Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати

загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності ;

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою ;

ЗК 12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

фахові компетентності:

СК3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі.

СК4. Здатність проваджувати маркетингову діяльність на основі розуміння сутності та змісту теорії маркетингу і функціональних зв'язків між її складовими.

СК5. Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу.

СК6. Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності.

СК7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.

СК8. Здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності.

СК12. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.

СК13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в кросфункціональному розрізі.

СК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.

програмні результати навчання:

РН5. Виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів.

РН6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.

РН10. Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.

РН11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення дисципліни «Логістика» є знання дисциплін «Мікроекономіка», «Менеджмент», «Економіка підприємства», «Основи бізнесу».

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

Номер тижня	Теми та зміст лекцій	Годин
1	2	3
Змістовий модуль 1. Характеристика основних елементів логістики		
1	Тема 1. Логістика у ринковій економіці Зародження та розвиток логістики. Періоди розвитку логістики. Визначення логістики, різні підходи. Види логістики за функціональною ознакою, макро-, мезо- та мікрологістика. Основні завдання і функції логістики. Фактори розвитку логістики. Роль і місце логістики у підприємницькому середовищі. Логістична діяльність у зарубіжних країнах (рейтинг LPI).	2
2	Тема 2. Різні форми логістичних утворень Рівні розвитку логістики. Економічний ефект від використання логістики. Концептуальні положення логістики. Поняття логістичної	2

	функції та операції. Класифікація логістичних операцій та функцій. Поняття логістичного ланцюга, логістичного каналу, логістичної мережі, логістичної системи та різниці між ними.	
3	Тема 3. Об'єкти логістичного управління Матеріальні потоки як зв'язуюча ланка між компонентами логістичного ланцюга. Розрахунок матеріальних потоків. Взаємозв'язок категорії потоку з категорією запасу. Види матеріальних потоків. Специфіка логістичного підходу до управління матеріальними потоками в економіці. Фінансові потоки в логістиці. Класифікація фінансових потоків. Інформаційні потоки в логістиці. Види інформаційних потоків. Характер руху інформаційних потоків відносно матеріальних.	2
4	Тема 4. Формування логістичних систем Поняття й концепція логістичних систем. Компоненти й принципи побудови логістичної системи. Види логістичних систем. Властивості логістичних систем. Методи оцінки ефективності функціонування логістичних проектів.	2
5	Тема 5. Управління товарними запасами в логістичних системах Призначення та сутність запасів з позицій логістики. Логістичні характеристики запасів. Фактори створення запасів. Класифікація запасів з позицій логістики. Основні функції матеріальних запасів. Витрати, пов'язані з управлінням запасами. Графік руху складського запасу матеріалів. Види попиту на запаси. Методи управління запасами: ABC-аналіз, XYZ-аналіз. Сутність, алгоритм проведення, сумісне використання ABC- та XYZ-аналізу.	4
6		
7	Тема 6. Моделі управління запасами Поняття оптимального розміру замовлення. Критерії оптимальної партії постачання. Модель з фіксованим розміром замовлення (Q-модель) та її різновиди. Модель з фіксованим об'ємом в виробничому процесі. Модель зі ступінчатою ціною. Модель планування дефіциту. Модель з фіксованим інтервалом часу між замовленнями (P-модель). Одноперіодна модель. Порівняльна характеристика Q- і P-моделей.	2
Змістовний модуль 2. Особливості організації функціональних сфер логістики		
8	Тема 7. Закупівельна логістика Задачі й функції закупівельної логістики. Механізм функціонування закупівельної логістики. Планування закупок. Методи і способи закупівель матеріальних ресурсів. Основні підходи щодо вибору постачальника.	2

9	Тема 8. Розподільча логістика Економічний зміст, завдання, функції та принципи розподільчої логістики. Основні канали розподілу продукції та посередники в логістичній системі. Рівномірність та ритмічність постачань. Основні методи розподільчої логістики. Організація розподільчої логістики. Концепція логістичного центру дистрибуції. Логістичні системи розподільчої логістики.	2
10	Тема 9. Виробнича логістика Мета, функціональні сфери та основні завдання виробничої логістики. Принципи організації виробництва: система, що штовхає; система, що тягне. Логістичні виробничі системи: мікрологістична система «канбан», система MRP I, II, III. Переваги систем MRP II, III.	2
11		
12	Тема 10. Складування та складська переробка продукції Види та призначення складів. Типи складів. Українська класифікація складів. Функції складів. Місце складів в логістичних каналах. Логістичний процес на складі. Роль пакування і тари при складуванні товарів. Класифікація та характеристика основних видів тари. Визначення площі складів. Оцінка роботи складів.	2
13		
14	Тема 11. Транспортна логістика Суть і завдання транспортної логістики. Логістичні характеристики видів транспорту. Види перевезень. Вибір економічного транспорту при визначенні потреби в перевезеннях. Транспортні тарифи та матеріально-технічна база різних видів транспорту. Вибір шляхів переміщення вантажопотоків. Поняття маршрутизації. Функції й види транспортних терміналів. Організація логістичного сервісу. Основні підходи до оцінки якості логістичного обслуговування.	2
15	Тема 12. Економічна ефективність логістики Види логістичних витрат та їх складові. Фактори, що впливають на зниження логістичних витрат. Логістика як фактор підвищення конкурентоспроможності фірми. Конкурентні логістичні фактори різних товарів. Основні вимоги логістики. Показники ефективності логістичних ланцюгів в логістичних системах. Варіанти розрахунку економічної ефективності логістичних систем. Розрахунок оптимальної частоти поставок на основі класифікації витрат на закупівлю.	2

САМОСТІЙНА РОБОТА

№з/п	Назва теми	Види самостійної роботи
1	Тема 1. Логістика ринкової економіки	Підготувати реферат на тему: 1. «Історія впровадження логістики в економіку» 2. «Особливості розвитку логістики в Україні»
2	Тема 2. Різні форми логістичних утворень	Підготувати реферат на тему: 1. «Концептуальні положення логістики» 2. «Розвиток логістичних систем в зарубіжних країнах» Тестові завдання

3	Тема 3. Об'єкти логістичного управління	1. Скласти схему та пояснити механізм руху товарного і фінансового потоків: -при здійсненні безготівкових розрахунків; -в умовах використання цінних паперів; -при використанні простого векселя; -при використанні перевідного векселя. 2. Прогнозування матеріалопотоку (комплексна задача).
4	Тема 4. Формування логістичних систем	1. Зобразити схеми логістичної системи, логістичного ланцюга, логістичного каналу і логістичної мережі. 2. Розглянути методи аналізу і оцінки логістичних проектів. Тестові завдання
5	Тема 5. Управління товарними запасами в логістичних системах	1. Провести ABC-аналіз на прикладі окремого підприємства. 2. Провести XYZ-аналіз на прикладі окремого підприємства
6	Тема 6. Моделі управління запасами	Рішення задач
7	Тема 7. Закупівельна логістика	Практичне завдання: Провести оцінку постачальника методом ранжування на прикладі гіпотетичного підприємства і заповнити таблицю
8	Тема 8. Розподільча логістика	Практичне завдання: на прикладі конкретного підприємства зобразити можливі канали розподілу продукції із визначенням руху матеріальних та інформаційних потоків
9	Тема 9. Виробнича логістика	Задача щодо планування матеріальних потреб (система MRP I) Розрахунок кількості коліс для виробництва газонокосарок.
10	Тема 10. Складування та складська переробка продукції	Рішення задач. Тестові завдання
11	Тема 11. Транспортна логістика	Вибір оптимального виду транспорту (комплексна задача)
12	Тема 12. Економічна ефективність логістики	Розрахункове завдання За даними таблиці: 1. Розрахувати оптимальну частоту поставок на основі класифікації витрат на закупівлю; 2. Побудувати графік залежності економічного ефекту від частоти поставок.

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Навчально-методичні матеріали:

1. Методичні вказівки до проведення семінарських, практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Логістика» для здобувачів вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг» (освітня програма «Маркетинг»), освітнього ступеня «Бакалавр» всіх

форм навчання/ Укл. проф., д.е.н. В.В. Лифар. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 58 с.

2. Лекційні матеріали з дисципліни «Логістика».

Посилання на дисципліну в системі Moodle:

<https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=2372>

Літературні джерела:

1. Балабанова Л.В., Германчук А.М. Логістика: підручник. Львів: Вид-во ПП «Магнолія 2006», 2013. 368 с.

2. Заборська Н.К., Жуковська Л.Е. Основи логістики: навч. посібник. Одеса: ОНАЗ ім. О.С.Попова, 2011. 216 с.

3. Горбенко О.В. Логістика: навчальний посібник. К.: Знання, 2014. 315 с.

4. Жарська І.О. Логістика: навч. посіб. Одеса: ОНЕУ, 2019. 209 с.

5. Кислий В.М. Логістика: теорія та практика: навч. посібник / В.М.Кислий, О.А.Біловодська, О.М.Олефіренко, О.М.Смоляник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 360 с.

6. Крикавський Є.В., Чухрай Н.І., Чернописька Н.В. Логістика: компендіум і практикум : навчальний посібник. К.: Кондор, 2006. 340 с.

7. Лифар В.В. Можливості використання екологічного маркетингу та «зеленої» логістики в сучасних умовах розвитку економіки/ Маркетингове та логістичне забезпечення діяльності підприємств в умовах екологізації та цифровізації економіки: колективна монографія. Запоріжжя : АА ТанDEM, 2023. 256 с. С.62-101.

8. Лифар В.В. Можливості використання логістики у повоєнний період підприємствами України. *Відновлення України та її регіонів в контексті глобальних трендів: управління, адміністрування та забезпечення*: тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції, Запоріжжя, 25-26 травня 2023 р.[Електронний ресурс] / Редкол.: В.В. Наумик (відпов. ред.) Електрон. дані. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2023. С.335-336.

9. Лифар В.В. Місце екологічного маркетингу та «зеленої» логістики в системі економічного управління підприємством на сучасному етапі. *Moderní aspekty vědy: XXX. Díl mezinárodní kolektivní monografie. Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.*, 2023. str. 403. С.298-311.

10. Лифар В.В. Актуальність логістики в умовах воєнного стану. *Маркетинг і логістика в системі менеджменту*: тези доповідей XIV Міжнародної науково-практичної конференції. 28-29 жовтня 2022 р. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. 276 с. С.143-145

11. Логістика: навч.посіб. / Безугла Л.С., Юрченко Н.І., Ільченко Т.В., Пальчик І.М., Воловик Д.В. Дніпро: Пороги, 2021. 252 с.

12. Марченко В.М., Шутюк В.В. Логістика : підручник. К.: «КПІ ім. Ігоря Сікорського». Видавничий дім «Артек». 2018. 312 с.

13. Окландер М.А. Логістика: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 346 с.

14. Пономарьова Ю.В. Логістика: навч. посібник; вид.2-ге, перероб. і доп. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 328 с.

15. Сумець О.М. Логістика: теорії, ситуації, практичні завдання / Частина 1. Логістика як інструмент ринкової економіки: навчальний посібник. 2-е видання, доповнене. К.: «Хай-Тек Прес», 2010. 344 с.

16. Тюріна Н.М., Гой І.В., Бабій І.В. Логістика: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2015. 392 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість є сумою балів за різні види навчальної роботи.

Протягом семестру студент проходить два модульних контролі по 2-м змістовним модулям, кожний з яких оцінюється за 100-бальною шкалою. Студент може отримати екзаменаційну оцінку по дисципліні за результатами поточної роботи та модульних контролів відповідно.

Під час поточного контролю враховуються наступні види робіт та критерії оцінювання по ним (14 семінарських/практичних занять):

- підготовка доповіді на теоретичне питання (7 семінарів) оцінюється до 5 балів, всього 35 балів (максимально), підготовка презентації – до 8 балів, всього 56 балів (максимально); участь у дискусії та обговоренні – до 6 балів, всього 42 бали;
- виконання практичного завдання (8 завдань) – до 5 балів, всього 40 балів; рішення задачі – 3 задачі до 10 балів, всього 30 балів.

Підсумкова оцінка визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі.

Студент також може отримати оцінку за результатами здачі екзамену. Екзаменаційний білет включає 10 тестових завдань (5 балів за кожну правильну відповідь), задачу (20 балів) і два фахових питання (15 балів за кожне максимально).

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика дедлайнів. Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) здобувач вищої освіти має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

Допускається перезарахування результатів навчання, здобутих в межах неформальної та інформальної освіти. Зокрема, визнання результатів навчання онлайн курсів компанії Coursera в якості самостійної роботи.

Політика академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

При вивченні дисципліни політика дотримання академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf

Політика дотримання прав та обов'язків здобувачів вищої освіти. Права і обов'язки здобувачів вищої освіти відображено у п.7.5 Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_organizatsiyu_osvitnoho_protsesu.pdf).

Політика конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3 «Використання персональних

даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних з персональними даними, повинно здійснюватися лише відповідно до їхніх професійних чи службових або трудових обов'язків. Ці працівники зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом».

Політика взаємоповаги та ефективної комунікації. Здобувач вищої освіти має бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів.

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle.